

מסורת הש"ס

(א) מִסֵּת יָהּ, (ב) וְיָלַד מֵשֶׁשׁ
(אחֲרָיִךְ), (ג) בַּיּוֹמֹת כֵּן
(לְמֹדוֹת פֶּרֶק, (ד) כֹּטֶרֶם
מִדֵּי, (ע"ש), (ה) וְלִקְלוּטוֹ אִחֶיךָ
הָיָה יוֹדֵי חֹסֶד יְהוָה מִן
מִן, (ו) וְיִרְשֶׁתוּ תְּהוֹמֵי בְּרִיתוֹת מִן
דִּי'ה כֹטֶרֶם מִמֶּי, וּבְרִשְׁתִּי'א כֵּלָךְ,
(ז) וְנִבְמַי' רִקּוֹן; וְשִׁנְיֵתוֹ מִדֵּי
נִבְנֹת אֶל הַלְּמֻנֹת אֶשֶׁל אֶשֶׁל דְּכֵן
כֵּלָה צִלָּה אֶשֶׁל לִקּוֹחַ דְּכֵן בְּיָן
וְנֹחַ אֶסְכֶּרֶת מִי'ה בְּתוֹמֵי
יְנִיתוֹ, י' עִי' דִּי' הַיּוֹקֵן,
(ע"ש), (א) מִי' פ' לְמֹדוֹת פֶּרֶק
כֹּחַ חֻסְפָּתָא פִּי דִּקְדִּישׁוֹן י'ד
יְנִיתוֹ ע"י, (ח) "בְּכַמִּי" וְנָפִי;
וְכֵן כִּסְפֵּיךָ, (ט) "בְּכַמִּי";
(י) וְכֵן "בְּכַמִּי" לִחֹל' אֲגִיר.
וְעִי' רִשְׁתִּי' (כ) בַּיּוֹמֹת: "נָפִי"
עד; (ל) "עִינִן דִּי'שׁ כִּסְרִים
פִּי' מִי' דִּגְרָם אֲרִי וְכֵן"
[וְכֵן "בְּכַמִּי" אֲרִי] וְנִבְמַי'
נִסְפָּךְ; דֵּן תִּחְלָק, יוֹדֵי עִי' שִׁשְׁרִי,
(ד) וְדִגְרָם כֵּן, י'ע"י, (א)
מִדֵּה מִשְׁכָּל

תורה אור השלם

1. אֲלֶמְנָה וּרְשָׁוָה יִחְלְלֶנָּה
וְהָאֵל אֵלֵּהּ לֹא יִשָּׂא
וְהָאֵל אֵלֵּהּ לֹא יִשָּׂא
בְּחֻלָּהּ מִיָּמֵי יוֹשֵׁף כִּי
יִירָקָה כִּי ד'
2. וְלֹא יִחְלַל דָּוִד בְּעַמִּים ב'
אֵנִי יִי מְקַדְּשׁ: וְיִירָקָה כִּי טו'
3. לֹא יִכְלֹל עֲבֹדָה אֶרְשָׁוִן
אֵלֵּהּ שִׁחָה בְּשִׁחַת לְקֻתָּהּ
לְהוֹת לוֹ לְאִשָּׁה אֲחֵרִי אֲשֶׁר
הִסְתָּאֵל בִּתְּוֹכָהּ הוּא לִפְנֵי
יְיָ וְלֹא תִּחְשָׁא יָדוֹ וְהָאֵל
אֲשֶׁר יִי אֲחֵרֵי דָם לֹךְ
נִחְלָה: דְּבִירָם דִּן דִּךְ
4. וְכֵן הִסָּפִּי בְּנִשְׁמֵי אִשָּׁר לֹא
דָּעוּ מִשְׁבֵּחַ דְּכֹךְ הַחַיִּים לֵב:
מְבִרְבֵּי לֵב:
5. וְאֲלֶמְנָה וּרְשָׁוָה לֹא יִשָּׂא
לְמֵן לְנִשְׁמֵי בִּי אֵל בְּחֻלָּתָהּ
מִרְעֵה בֵּית יִשְׂרָאֵל וְהָאֲלֶמְנָה
אֲלֶמְנָה תִּהְיֶה אֲלֶמְנָה מִכּוֹחַ
יִשְׁוֹה: יִחְזָקֵהּ מִכּוֹחַ

גליון הש"ס

גמ' קידש ולא בעל שאנינו
לוקה. עיין יצמות דף י ע"ב
תוס' ד"ה החולץ: שם במה
הצד מהאי דינא. עי' יצמות
דנ"ב ע"א מד"ה ואי לאו:
שם גיורת פחותה מבת ג'.
ע' סנהדרין ד' סח ע"ב
מד"ה קטן:

מוסף רע"י

הובא בסוף המסכת.

תום' ר"י חזקן

אלמנה וגורשה. בא על אשה
אלמנה שתינו גורשה גזש
שני שיהיו. משום אלמנה
ומשום גורשה. על זה, ודאי
שני שמות דקתני הוא אלמנה
וגורשה, מידיו על אלמנה
לוקח משום לא יקח מאשה
לא, לחלל, וכן בגורשה. ואלו
אחת. ס"ד לאו אחד והוא
לאו גורשה, וחלוצה דרבנן
הוא. שני שמות. משום לא
יקח ומשום לא יחלל. וחלוצה
מדרבנן. קושטיא אר.
קדש לוקח. פ"רשי שבת כח
גדול או הדיט בתן מן
הפסולות האמורות בתן. לא
יקח. דלא יקח משמע על
יקדש בעל. א"ב פ"א קדש
לוקח משום לא יחלל. קדש
ובעל לוקח". פ"רשי שתי
אחת משום לא יקח ואחת
משום לא יחלל. א"ר א"ר
אפילו משום לא יקח. ומורה
א"ר. א"ר פ"ר מדיחיי מלקות
אקדושיש בא"ר פ"ר חגה כהנה

הוא דכל לאו באפי נפשיה הוא להיות לו לאשה, וכיון דקייחה ע"ג דבאיסור כהונה בעי תרתין בכל זה ר"ש אחר פירושו שפי משנשאת לאחר דבעל ולא קדש יוכל לשוב לקחתה כתיב. ודעת משום לא יחלל אלא כ"ג באלל

עשרה יוחסין פרק רביעי קידושיין

וזה משוי לה. ללקות כהן הבא עליה עוד משום וזה שהרי נבעלה בעילת זנות מאכסור לה: **הלה לא משוי לה.** ואין כהן שני הבא עליה ביוקע משום חלה: **חור ובא עליה.** או אר כהן אחר עשאה חלה שהרי אסורה לו משום וזה משוי וזה גזרנו וזה גזר בדיבורה: **ד"ג באמנה** לה: "וה"ל לכהן הדיוט בגרושה וחלה דהא מיגמר

גמירי מהדדי מה כאן ורעו חולין קף
להלן ורעו חולין הלכך צכהן הדיוט נמי
איכא לא יחלל: לא יקח. משום קידושין
וצביהא שפאחר קידושין הוא דקאמר
לוקה שמי: משום לא יחלל. חילול
אזוה: ויליקי נמי. משום חילול זרעו:
בשלא גמר ביאסו. דליכא חילול זרע
אבל היא נתחללה צהעראה דמתנן
ביצמות (דף ע"ג) אחד המערה ואחד
הגומר קנה ולא חילק בין ביאה לציאה:
אלמנה וגרושה. כל על אלמנה שהיא
גרופה: משום שני שמות. משום
אלמנה ומשום גרושה: שני שמות על

וזו כו'. ודאי שני שמות דקמתי גרושה
 ולאמנה קאמר ומיהו על כל אחת לוקה
 שמים משום לא יקח ומשום לא יחלל:
 אלא על אחת. על שם גרושה הוא חייב
 על כל חייבים התלויים בה אבל על
 חלוצה לא דלחיה לאו דאורייתא אלא
 דרבנן: קידוש. כ"ג או כהן הדיוט
 אחת מן הפסולות האמורות בענין:
 לא יקח. קידושין משמע שהן הקונים
 אותה: בעל לוקה. בעל אחר קידושין
 לוקה שמים לא בעל אינו לוקה אפי'
 אחת: ומודה אביי. אע"ג דמחייב
 מלקות אקידושין באיסור כנוסה ולא
 הוא דכלל את וחד לאו באנפי נפשה והא
 מלה המבוארת זהו בזה בפירושו אבל
 ישראל המחזיר גרושו משנשאת לאחר
 ונתארמלה או נתגרשה אע"ג דכתיב
 לא יוכל לשכח לקחתה דהיינו אזהרה

שלא יקדשה מודה הוא לדנינו לוקה
עד שיבעול צדהיא תלה רחמנא
קידושין צביא: לאקסם לטיוס ול
לאש. דכיון דקדמה הוא קידושין לטיוס
לו לאשה אישות של צביא קאמר: ומודה
רבא. אע"ג דבעי צאיסור כהונה
מרמי דוקא צביא אחר קידושין הוא
דבעי דאקידושין לחודייה לא לנאי: אבל
צבע ולא קידש. מודה הוא שהבעילה
אינה מלויה בקידושין דלא יחלל אמר
רחמנא ורבי חילל: ושניס מודים
במחזיר גרושמו. אע"פ שלדברי שניהם
הכן בפסולה לו לוקה על צביא בלא
קידושין מודים הם שיצרל המחזיר
גרושמו משיטתם שאם בעול ולא קידש
אזינו לוקה: ה"ל דרד לטיוסין אחר

ישראל רבי יהודה ש
סבר מזורע ואפילו מכ
בן יוחי סבר מי ש
זרעו אף בנו מחלל זרעו: **יאיירו** **עצירה**. שנעצרה אמו בזאי
זיאתו **עצירה**. בזאתה וז לפיכך בת הנולדה מהן פסולה לכהונה
חלל יוכית. שנשא ישראלית שאין זיאתו עצירה: **שאיין** **זרוב** ה
אף אני **זיאתו** **גר** **שאיין** **זרוב** **קל**. שבא מטפה פסולה: **מזרי**
עצירה וזבו פסולה דהא שיה היא ורחמנה אמרי דור שלישי:
אינו זרוב קהל שבא מטפה פסולה: **פוסלין** **בזיאתו**. את אשה מן הכהו
כר' תאמר בגר שאינו פוסל בזיאתו: **מהאי** **דינא**. מה חלל שבא מטפה
מחלוקת בדבר. לר"י בת גר זכר פסולה ואפי' נשא ישראלית. לר' אליעזר
אפי' גר שנשא בתו כשרה ומיחו הורמה וליתמה בקדושה בעי
גיומה דמיפסוק לה ממכלל זונה: **והרי** **פינחס** **היה** **גינזיה**. צין היוצא
הקרוי זרע היינו מן האב לאפוקי בת גר זכר: **מקלם** **זרע**. אפי' זרע כל
בקדוש: **מי** **שנזרעו** **בזוהי** **ישראל**. שזממו וגמרו בזוהי משבחה לכב
ואילך אינו חוזרין אבל קודם שלב כל שעה הם חוזרין וזומחים ובאיין והכ

כלה תלה זה חזק, אבל ישראל המחזיר גרשונו משגשגת לאחר, כתיב **אֵלֵינוּ יִשְׁלַח מְשִׁיחָא** ויכל לשב ללקחה
 נו קדושינו, ליהיה לו לאשה הינו ביהא, אלמא תלה רחמנא קדושינו בכיהא, ומודר רבא. אף
 ביהא אתר קדושינו, ה"מ דלא לקי אקדושינו לחודיהו אבל אביאה בלא קדושינו לקי. ונמשך
 וכל חילל אפילו אכרן הדיקא אף, שגיתא מרובא. כין אביי כין פרט באיסורי מחזור גרשונו
 שאינו דרוך, דרוך לקוחא אסרן תורה. כלומר על הבזאה לא פרט לא אלא על, לקוחא לא
 ה"מ: **לִפְנֵי שֵׁן מְכֻרָהּ** פ"ו [וה"ו] ט"ו [וה"ו] וספלה בקיטא אבא וביקסא: דמיני רבא
 עמי שמיא כשרה כמדתה חללה וספלה למחנה, אמנא כן חדיקא אף בעל

מ"ז דרך ליקוחין אם
לשוב לקחתה כתיב
לפי דמהאי קרא דהויה מ
גרושתו והשתא הויה מפיו

לא משוי לה חזר
לה אמר רב יהודה
לוקה שנים אחת
משום ²לא יחלל
יחלל זרעו בשלא
א ⁶אלמנה וגרושה
מאי לאו שני שמות
על זה ושני שמות
סיפא גרושה וחלוצה
אחת ה"ק אינו חייב
שני שמות וחלוצה
אין לי אלא גרושה
ומר ואשה במדרבנן
אמר אביי קידש
ש לוקה משום לא
לא יחלל רבא ⁷אמר
אינו לוקה משום
יחלל מה טעם לא
ומודה אביי במחזיר
ולא בעל שאינו
לאשה אמר רחמנא

א בכחן גדול באלמנא
יו אמר רחמנא והר
בעל ולא קידש שא
מזכר בת גר זכר כבת
לל זכר והדין גותן
מטפה פסולה אינו
כהן גדול באלמנה
זון גדול באלמנה שמי
זכר כראי זה הצד הש
שאינו ברוב הקהל
צד עבירה לא תי
שון יוכיח מה למצור
ר הדין לא ראי זה
תו פסולה אף אני א
ד השוע שבהן שכן
ומייתי לה * במה ה
רבי שמעון בן יוחי א
לכהונה שנאמר 'וכ
בנן תחיו לכם לעבדי
לא יקחו להם לזע
ר עד ראית כל זרע
ת זרע רבי יוסי סבר
דעו בתוליה בישראל

ר אצל עוזד כוכבים צוער
הסרי יצירה בעצירה תאמר
שחוקין משאר קהל שז
ראשון שגשג מזרית ראשון
אינן צרוב קהל. שזה יצירתו
הדני לעיל שפיקין (נד)
בשרה פוסל גר שגא מנפס
אי איכא נד אחד ישראל מנש
ור' שמעון אפי' גיורת ענמ
למלחמת מדין שגאמר להם
ה כרון מן האם גר שגשג יש
ישראל דהיינו כשנעשית בת
דרש לקרא בחולות מורע בית

אחת מהאסורות לוקה אף משום לא
אלא לא יבא שלוקה עליהם אם בא
לוקה, כ"ג שתיים כדלעיל והדיט אחת
רבא, וא"פ זה הלוא דלא יחלל אינו
גרופה כחן פן לחלל זונה שהזכיר למע
לפרש טעם האיסור שלא יחלל זרעו
לוקה שהרי לא אסרה לו אלא בזאת

עת.

מ"ב דרך לַיְקוּחוֹן אַסְרָה תוֹרָה. פִּי לֹא יוֹלַד צַעֲלָה הֶרָאֶשֶׁן
לְשׁוֹן לִקְחָמָה כְּמִי הִ"ג בְּקוֹשֶׁת" וּל"ג דֶּרֶךְ הוּיָה אַסְרָה תוֹרָה
לְפִי דְמֵהָאִי קִרָּא דְהוּיָה מִפִּיק לְעִיל דְּבַעֲי צִיָּא לְהַחֲסִיב הַמְחִיר
גְּרוּשָׁתוֹ הִשְׁתָּא הוּיָה מִפִּיק מִינֵה שְׁלִין חֲרִיב בְּמַחְזִיר גְּרוּשָׁתוֹ אֲחָא
אִ"כ קִידָשׁ וְשֵׁמָא י"ל דְּנוֹכַח לְגְרוּם דֶּרֶךְ

היה אסרה תורה לפי דלעיל דרש
ליה מלאכה דמשמע דרך של אשיות
דהיינו ציאה והכא דרש מלהיות דמשמע
הויה שהן קדושים^א: ורבי יהודה גר
נמי פוסל בביתא ומיית לא במה הצד.
דחלל ומצרי ראשון וסוף לר' יוסי אמאי
מכשרי צמחין דהוה גר חלל לן למיפסל
במה הכד שבה דחלל ומצרי כמו רבי
יהודה וסוף דקסבר רבי יוסי אין זו הכד
השוע למילף מיניהו פסול לבט גר
שהרי בת חלל אינה פסולה לקהל
ישראל ובת מצרי ראשון פסולה לבט
בקהל ולא שייך למימר הכד השוע שבה
שאינן ברוב הקהל ובתו פסולה כיון
שאינן פסול בנות שוה ועוד דומק הוא
לומר ולפרש שאינן ברוב קהל היינו
שנאחד מהם יש קד עבירה ובאחרת
הוא פסול לבט שבה דלין קסבר
לומר כן דהא אינן שוין:

[במה הצד הבא דומה. קשה לראי' שהא' נא שפול גבי מזרי אלא כשנשא את שרשלו דאי בזמנא דהא' היא פסולה ואיכא למיפיק מה להלך השוה שבהן שכן יש בהן ד' עבירה דלעיל כו']^א מ"י הא'

ככהן גדול באלמנה שאם בעל ולא קידש שלוקה
 יאמר רחמנא והרי הוא חילל יושניהם מודים
 בעל ולא קידש שאינו לוקה דרך ליקוחין אסרה
 זכר בת גר זכר כבת חלל: תניא רבי יהודה אומר
 זכר והדין נותן מה חלל שבא מטפה כשרה
 מטפה פסולה אינו דין שבתו פסולה מה לחלל
 כהן גדול באלמנה יוכיח שאין יצירתו בעבירה
 כהן גדול באלמנה שכן ביאתו בעבירה חלל יוכיח
 כראי זה הצד השווה שבתן שאינן ברוב הקהל
 שאינו ברוב הקהל ובתו פסולה מה להצד השווה
 צד עבירה לא תימא כהן גדול באלמנה יוכיח
 שזון יוכיח מה למצרי ראשון שכן אינו ראוי לבא
 רהדין לא ראי זה כראי זה הצד השווה שבתן
 פסולה אף אני אביא את הגר שאינו ברוב קהל
 דהשוה שבתן שכן פוסלים בביאתם ורבי יהודה
 ומייתי לה במה הצד מהאי דינא: ר' אליעזר בן
 רבי שמעון בן יוחי אומר גיורת פחותה מבת שלש
 לכהונה שנאמר וכל הטף בנשים החיו לכם והלא
 בבן החיו לכם לעבדים ולשפחות וכולן מקרא אחד
 לא יקחו להם לנשים כי אם בתולות מזרע בית
 ר עד דאית כל זרע מישראל רבי אליעזר בן יעקב
 רת זרע רבי יוסי סבר מי שזרעו בישראל רבי שמעון
 רעו בתוליה בישראל אומר ליה רב נחמן לרבא
 האי

גר אצל עובד כוכבים בעובדת כוכבים אין עיבדו באיסור: שכן
שהרי יצירתה בעבירה תאמר בגר שנשא ישראלית שביאתו:
שחלוקין משאר קהל שזה יצירתו בעבירה וזה ביאתו בעבירה:
בראשון. שנשא מזרית ראשונה שאין יצירתו בעבירה וקל ביאתו
אינו ברוב קהל. שזה עבירה וזה אינו ראוי לבד ביאתו וגר
לדעתנו לא יפריקין (יד: עד:) כן שנים ויום א' גר עומי ומואלו
מכרה פסל גר שגם מופה פסולה לכ"ס כו': רש"א כו'. הרי ארבע
אין איכא דא אחד ישראל מכשיר ומיהו גר וגירות בתו פסולה. ולר' יוסי
גור' שמעון אפי' גירות עממה מכשיר ובלבד שלא תהא ראויה לביאה
למלחמת מדין שנאמר להם המקרא הזה: כל זרע. כלומר כל עיקר
מבניו מן האם גר שנשא ישראלית: מי שנורעו בישראל שמהא הורתה
ישראל דהיינו כשנעשית בת שלש גמרו בתוליה לביאה שאם שבעל מכאן
דרש לקרא לטולות מורע בית ישראל בתוליה שלה יח מורע גידולי יהודי:
הא

[illegible]

עין משפט
נר מצוה

עז א מיי פייז מהל' איסורי
ציהא הלכה ד סמג לאוין
קכב:
עז ב מיי שס הלכה ז סמג
שס מוש"ע אה"ע סי' ו

קע"ח:
 ע"ג ג מ"י שס הלכה ב ופט"ו
 הלכה ב:
 פ ד מ"י פ"ח מהלכות
 גירושין הלכה יב סמג
 לאו"י ח"ד:

פא ה מ״י פט״ו מהל' אסורי ביאה הל' ב ופי"ז הלכה ג:

פב ו מ״י פ״א מהל' גירושין הלכה יב סמג לאוין פב:

פג ז מיי פייח מהל' איסורי
ציהא הל' ג סמג לאוין
קכא טוש"ע אה"ע סימן ו
סעיף ח:

מוסף תוספות

א. כדמשמע בפ"ק דיבמות
(יג:) ולעיל בסוף פרק האומר
(סח.) 'מוס' טון. ב. ואע"ג
דלגבי פסול בתו לא שייך
למיפרך הכי היינו משום
דימירי במצרי ראשון שבעל
מצרית ראשונה דאין ביאתו
בעבירה ובלא עבירה היא
נפסלת. וכו' וי"ל וכו' תר"פ.

ז'ס' ר"י חזק

בלא קדושין א"ע' שוה אסור
עליו ומזרחו ממנו ופסלה
לכתובתו בלא קדושין כ"ג
כתבארה אהורה, וכבש כ"ג
גרזשה וחללה זונה ע"פ ענין
הדיוט אחד הוא, וצ"ע ענין
שנו. וכן נראה מן ההלכה
וכל מקום שזכר שולח
משום אלמנה לוקח ששים משום
אלמנה. אמר רב יהודה
אמר רב כ"ג באלמנה וכו'.
פ"י אלמנה דוקא. ומותבי
תלמודא ויליקין נמי משום
אלמנה דרע, לומר אמאי
נקט אלמנה אפילו בגרזשה
מצ' לוקח ששים משום
אלמנה וקח ששים אלמנה
ומשני אלא דנקט אלמנה בלא
משום משום דמריה שולח
גמר ביאתו, אבל לעולם אם
גמר ביאתו הרי חלה דרע
ואף בגרזשה לוקח ששים.
ואותביה רב הוא מותבי
דאלו קין הלוין שדינת רבא
אלא יחל ויאלץ לוקח אלא
על אלמנה שהיא כשרה
בתחלה בביאתו הרי חלה
ואותביה רבא רמזה דאלו
אלמנה גרזשה לוקח ששים
שנים (שמות) מאי לאו שני
שמות ותו לא, כלומר איני
הצטרפות לאיסורן אלא כשם
שולח משום אלמנה כן
לוקח משום גרזשה, אבל
לעולם משום אלמנה לוקח
שנים ומשום גרזשה אינו
לוקח אלא אחת. ומשני לא
שני שמות משום אלמנה שני
הם משום גרזשה ויגדלי

וכל השנה אתה, ומותר
מגרשה** וחולצה דלא תני
אחא, אחא, ומצא
ענת רבא דהא דאמר רי
כ"ג בלמנה לוקה שמים
בלמנה בלמנה, ודעת
שיטת גמ' דאפילו בגרושה
היא אם גמר ביאורו, ובתרי הכא
אותא פלוגתא דרבי ורבא
דישביא בהא מילתא, ומגמר
עמי פלוגתא אחריית. אמר
רבי אבהו, ללמנה לוקה
כ"ג אלמנה או הדיית שמים
לוקה [משום] לא יקה, בעל
א"ע"י שלא דרש לוקה משום
א"י חילול דס"ל לאשביי כשי
לעיל דלא חילו דרעו רבתי
אף לכל איסורי תנועה, הלכך
אפילו חסד הדיין אם בא על
לוישראל דלא כתיב בהו קוזה
א"ג בלמנה או הדיית בגרושה
סאמר, ולמה חסע לכו שבי
למנה בלמנה, ודעת ר' אבהו
דה משום חילול חורע בא, אלא
ר' אבהו בלמנה בא על עילוי
הדיין לאסור קהקה, אלמא א"י